

El rang i el reng

El substantiu *rang* figura admes al Diccionari Fabra, però solament amb el significat "grau social, jeràrquic". Algun cop, però, especialment en textos traduïts del francès, algú li atribueix també el valor amb què és principalment usada la forma homògrafa d'aquesta llengua (de la qual provenen tant el mot català com la forma castellana "rango"), "sèrie de persones posades en línia recta i, per extensió (usada en plural), grup de combatents, militants, etc.". Si bé, com hem dit, *rang* constitueix, pel seu origen, un gal·licisme en tots els casos, és amb aquest darrer valor, que traïx una influència immediata d'un model del francès, que caldria evitar el seu ús.

Al costat de la forma *rang*, que és una incorporació més aviat moderna, existeix la forma més genuïna *reng*, mot hereditari obtingut directament, segons Coromines, del francic, i usat ja el segle XIII, amb el significat "clos disposat per a tenir-hi un combat", i al qual el Diccionari Fabra reconeix també el de "cadascuna de les línies segons les quals es col·loquen una sèrie de persones, esp. combatents, assistents a una cerimònia, o a una sèrie de coses en un mercat, un rebost, etc.". És, doncs, si de cas, per *els rengs* i no per *els rangs* que caldria traduir el grup nominal del francès "les rangs", en el sentit de "grup de soldats o combatents, de militants d'un partit polític, etc.". Però caldria considerar abans, encara, si no fóra millor de recórrer a d'altres formes per a l'expressió d'aquest significat.

Efectivament, la forma *reng* ha originat un considerable nombre de variants, com les formes femenines *renga* i *renguera* i, per influència de *regla*, la sèrie *rengle*, *rengla*, *renglar*, *renglera* i *renglerall*. Cal advertir que la primera forma d'aquesta sèrie, el masculí *rengle*, no figura a les edicions actuals del Diccionari Fabra, però *rengla* hi remet, cosa que permet de suposar que hi hagué un lapsus en la compaginació de la primera d'aquestes edicions. El Diccionari de l'Enciclopèdia no omet *rengle*, que defineix "conjunt de persones o de coses posades l'una al costat de l'altra". Podem dir, per tant, sens dubte, un *rengle de soldats* i potser, fins i tot, *militar en els rengles d'un partit*. Però els exemples del Fabra i de l'Enciclopèdia amb els verbs *militar* són tots formats amb el substantiu *fila* (en plural): *les files carlistes* i *les files del superrealisme*.